

ଓଡ଼ିଆ (ହିନ୍ଦି ସହିତ)

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଗୋଟିଏ ବହୁ- ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ, ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ପୃଷ୍ଠଭୂମିରୁ ଆସିଥିବା ୯୦ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖରେ ପଢ଼ନ୍ତି। ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୋଟିଏ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଜକ ଅଛି, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ଅଲଗା କରୁଛି। ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ି, ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ି ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ତିନୋଟି ଧାଡ଼ିରେ ସେହି ଏକା ସ୍ଥାନରେ ବସୁଛନ୍ତି।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଫଳପ୍ରସାଦ ମତାମତ ଦର୍ଶାଇଥାନ୍ତି। ଏତେ କମ୍ ସ୍ଥାନରେ ସବୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଡକାଏଧାନ କରିବା, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇନଥାଏ। ତେଣୁ ସେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମୟରେ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳମାନ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ ଦ୍ୱିତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନୀ ବିଷୟରେ, ବିଭିନ୍ନ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ କହି ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: ଚलिए, कक्षा तीसरी वाले, आपकी 'भाषा भारती' निकालिए। इसमें पाठ ११ है, 'काला धब्बा'। ऐसा विवेकानंद का फोटो मंडा हुआ होगा। इसे आपको पढ़ना है। लेकिन, मन-मन में पढ़ना है। मौन वाचन...

ଧାରାବିବରଣୀ:

ସେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅକ୍ଷରଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ ବାଣ୍ଟିବା ପୂର୍ବରୁ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି କି ନା ନଜର ପକାଇଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: जिसको जिसको नाम लिखना आता है, अपना अपना नाम लिखना, पर्चे के उपर, है ना? यह बीच में गोला बनाना है। ऐसे गोले बनाना।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ: हाँ, sir, जी।

ଶିକ୍ଷକ: यह बीचमें गोला बनाना है। ऐसे गोले बनाना, और उसको मिलाना है।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଶିକ୍ଷକ ସାନ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ, ଦର୍ଶାଇଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: यह देखो। ये जैसे गोला बनाया, ये जैसे मिल गया, ढूँढ-ढूँढ कर, गोले बना कर, ऐसे line से, मिलाना है।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ: Sir जी, sir जी.....

ଶିକ୍ଷକ: हाँ, तुम सहेली सहेली साथ में कर लेना हाँ।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଶିକ୍ଷକ ତୃତୀୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଫେରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ପଢୁଥିବା ପାଠରେ, ବିପରୀତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା ଉପରେ ଯୋଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି। ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ସେ କିପରି ତାଙ୍କ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଣେ ଆଉ ଜଣକୁ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: अब, छोटा, इसका आपको लिखना है। अगर नहीं आये, तो अपने पड़ोसी से पूछ सकते हैं।

ଶିକ୍ଷକ ସାକ୍ଷାତକାର:

ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସାନ ପିଲା ଆଉ ଜଣକୁ କିଛି ବୁଝାଉଥାଏ, ସେ ତାକୁ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଶୁଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ। ଯେତେବେଳେ ସମାନ ବୟସର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ କିଛି ବୁଝାଉଥାନ୍ତି, ଏହା ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିଖିବାର ଓ ବୁଝିବାର ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ତାହା ପରେ ସେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଯାଆନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: मैं आपको, यहाँ पर, एक क्रिया बताऊंगा।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ପଚାରିଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: जैसे, यह लिख दिया मैंने 'गाना'।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଶିକ୍ଷକ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଶ୍ରେଣୀ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ବ୍ୟବହାର କରି ସେ ପ୍ରଶଂସା ଓ ମତାମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥାନ୍ତି।

ତାଙ୍କ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ, ଜଣେ ଆଉ ଜଣକର କାମ ଯାଞ୍ଚ କରି, ସହଯୋଗୀତା ମତାମତ ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: आप लोगों ने बनाया है?

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ: हाँ।

ଶିକ୍ଷକ: लक्ष्मी, बहुत अच्छे, शाबाश!

शाब्बास! तुम सब ने सही-सही बनाया है! क्या बात है भई?

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ: लो, sir जी...

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ: हमको हमारा नाम नहीं आता।

ଶିକ୍ଷକ: कोई बात नहीं, मैं लिखना बता दूँगा।

देखो, यहाँ पर, गलती करी किसी बच्चे ने, देखो। यह, इसमें सभी को मिला दिया है। सभी को नहीं मिलाना है। सुनो, कैसे कैसे करना है। यह 'ज' है, अब ऐसा का ऐसा 'ज' ढूँढा - यहाँ पर, फिर यह

इसको मिला दिया। यह 'म' को क्यों मिलाया? ये तो 'ल' है, बीच में तो। यह 'ल' को मिलाना था। सबसे पहली बात तो यह है के।

ଶିକ୍ଷକ ସାକ୍ଷାତକାର:

ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି ଶିକ୍ଷା ଦିଏ, ମୁଁ ତିନିରୁ ଚାରି ମିନିଟ୍ ଅନ୍ତରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡକାଉଛା କରିଥାଏ, କାରଣ ସେମାନେ ମୋ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିଥାନ୍ତି, ଆଉ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରେ। ଯଦି ସେମାନେ କିଛି କାମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାନ୍ତି, ଏହା ଭୁଲ୍ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁତୀତ ସେମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି, ଆଉ ମୁଁ ଦେଖେ ଯେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଉତ୍ସାହିତ କରେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର କାମ କରିବାର ବେଗ ୧୦ ଗୁଣ ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ।

ଶିକ୍ଷକ: चलो, तीसरी और चौथी वाले बच्चे, आप लोग मेरी बात सुनो, आप लोगों ने सबने काम कर लिया?

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ: ହଁ।

ଶିକ୍ଷକ: अब आप लोग एक दूसरे से कॉपी बदल लो। देखो, किसने सही करा, किसने गलत करा है। मैं यहाँ पर उत्तर लिख रहा हूँ, आप लोगों को check करना है। 'अंदर' का?

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ: 'बाहर'।

ଶିକ୍ଷକ: 'बाहर'। रवि, खड़े हो जाओ। चलो, आपकी कॉपी बताओ मुझे।

शाबाश ! लाइए कॉपी।

'आना' का 'जाना', 'अंदर' का 'बाहर'. शाबाश !

देखते जाइए, जिसका जिसका हो रहा है।

'छोटा' का 'बड़ा', 'सफेद' का 'काला', 'अच्छा' का 'बुरा', 'आना' का 'जाना', 'अंदर' का 'बाहर', शाबाश!

'गुण' का 'दोष', 'छोटा' का 'बड़ा', 'अंदर' का 'बाहर', 'बुरा', 'आना' का 'जाना', 'बाहर', सही है।

शाब्बास!

सड़क वाला 'ड़' आएगा, 'बड़ा'। है ना? 'ढ' ढक्कन का - नहीं आएगा इसमें।

पाँचवीं वाले, मैंने आपको वाक्य बनाने के लिए कहा था।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ: ହଁ।

ଶିକ୍ଷକ: अब, इसका एक तरीका यह है, कि आप लोग पास पास में बैठे हो, तो एक-दूसरे की कॉपी बदल के देखो, पहले।

ଧାରାବିବରଣୀ:

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଶେଷ ବେଳକୁ ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ, ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଅଦଳବଦଳ କରି, ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ଓ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କହିଥାନ୍ତି।

ଶିକ୍ଷକ: हाँ, बदल लो, कोई बात नहीं, बदल लो।

अर्जुन दौड़ता है। Very good, शाबाश !, क्रिया शब्द आ रहे हैं ना, इसमें। खेलती है, हँसता है, दौड़ता है, यानि कि आपने सही वाक्य बनाये हैं।

आप का? राम खेलता है, मनोज हँसता है। अर्जुन दौड़ता है। Good!

‘दौड़ता’ में दो मात्रा लगना थीं।

ଶିକ୍ଷକ ସାକ୍ଷାତକାର:

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତଦାରଖ କରିବା କଷ୍ଟକର। ଅବଶ୍ୟ, ଏଥିପାଇଁ ବଡ଼ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବହି ବଦଳାଇବା ପାଇଁ କହିବା, ବେଶ୍ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ; କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ, ମୋତେ ନିଜେ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର କାମ ଚିକିତିଷ୍ଟ ଦେଖିବାକୁ ହୋଇଥାଏ।

ଧାରାବିବରଣୀ:

କେଉଁ ମତାମତ କୌଶଳ, ଯାହାକି ଆପଣ ଭିଡ଼ିଓରେ ଦେଖିଲେ, ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ?